

BAZAR

Ruth Hogan

LAULUJA
VARIKSILLE

Ruth Hogan

**LAULUJA
VARIKSILLE**

Suomentanut Susanna Tuomi-Giddings

BAZAR

Bazar Kustannus Oy
www.bazarkustannus.fi

Englanninkielinen alkuteos *The Wisdom of Sally Red Shoes*
Copyright © 2017 by Tillbury Bean Books Limited

Suomentanut Susanna Tuomi-Giddings

Anton Tšehovin *Kolmesta sisaresta* poimitun
katkelman (s. 7) on suomentanut Martti Anhava.

John Keatsin runosta ”Oodi satakielille” poimitun
katkelman (s. 91) on suomentanut Aale Tynni.

Katkelmat Laurence Binyonin runosta ”For the Fallen”
(s. 280 ja 285) ja W. B. Yeatsin runosta ”The Stolen
Child” (s. 346) on suomentanut Tiina Ohinmaa.

ISBN 978-952-279-923-4

Taitto Jukka Iivarinen / Vitale
Painopaikka ScandBook, Liettua 2020

Rakkaalle koiraystävälleni
Duke Roaring Water Baylle.

*...yksi on lähtenyt kokonaan, ikuisiksi ajoiksi,
me jäämme yksin aloittamaan elämämme alusta.*

Täytyy elää... Täytyy elää.

Anton Tšehov, Kolme sisarta

*Etiketti voidaan määritellä seuralämässä käyttäytymisen
tekniikaksi. Kuten taiteissa, tieteissä ja muilla
elämänalueilla, myös seuralämässä tietyt hyviksi koetut
perinteet siirtyvät sukupolvelta toiselle, ja ainoastaan
ajattelematon ihminen jättää painamatta mieleensä
nämä ihmissuhteissa ohjenuorana toimivat säännöt.*

Lady Troubridge, The Book of Etiquette

VANHA NAINEN VETÄÄ keuhkonsa täyteen kirpeää syysilmaa, heilauttaa kätensä sivuilleen ja kajauttaa täydellisen ylä-C:n.

Sävel kohoaa puhtaana ja kirkkaana yli edessä levittäytyvän hautakivien kirjoman rinteen. Kukaan ei ole kuulemassa äänen hämmästyttävää voimaa eikä ihailemassa absoluuttista sävelkorvaa, jos ei lasketa korkeissa männyissä kököttäviä variksia ja oravaa, joka kaivaa tammenterhoja piilostaan kallellaan olevan kiviristin takaa.

Nainen työntää kätensä kuluneen tweedtakin taskuihin ja muistelee hymyillen sitä tulipunaista silkki-iltapukua, jossa hän oli esiintynyt entisessä elämässään kauan sitten. Se oli ollut melkein samaa sävyä kuin naarmuiset punaiset nappaskengät, jotka hänellä nyt on jalassaan. Hänen kuluneilla, risteilevien ryppyjen ja uurteiden peittämällä kasvoillaan näkyy yhä jälkiä harvinaislaatusesta kauneudesta, ja silmät säihkyvät uteliaisuutta, kun nainen tarkastelee edessään olevaa maisemaa. Hän aloittaa hitaan laskeutumisen mutkitellen hautakivien välisessä huurteisessa ruohikossa. Orava pongahtaa tikkusuoraksi ihmisen lähestyessä ja

heilauttaa hermostuneena häntäänsä mutta ei hylkää terho-
kätköään.

Kun nainen lähestyy rinteiden alla kulkevaa polkua, hän löytää jalkojensa juuresta yksinäisen repaleisen ruusun, jonka vaaleanpunaisia terälehtiä reunustaa huurre. Hän nostaa ruusun maasta, tarkastelee sitä läheltä ihaillen sen haurasta kauneutta ja laskee sitten sen varovaisesti lähimmälle hautakivelle. Elämä on täynnä pieniä iloja, jos tietää mistä etsiä, ja naisen kirkkaat silmät etsivät ja löytävät niitä koko ajan, kaikkein synkimmistäkin hetkistä ja paikoista.

Taivaalta putoaa musta varjo, joka laskeutuu hänen viereensä sulkiaan järjestellen ja kovaäänisesti raakkuen. Toinen varis liittyy seuraan ja sitten toinen ja taas toinen. Parvi kasvaa, kun linnut seuraavat häntä ruosteisen takorautaportin läpi puiston puolelle, osa hypellen hänen takanaan ja vierellään ja osa kierrellen hänen päänsä päällä. Puisto on lähes tyhjä, poluilla näkyy vain jokunen koiranulkoiluttaja ja koulusta palaava lapsi. Nainen vetää takkinsa taskusta paperipussin ja alkaa ripotella sen sisältöä ympärilleen.

Kun varikset napsivat ja hotkivat jokapäiväistä leipäänsä, nainen katselee ihastuneena taivaalle, missä tummia pilviä reunustaa lähestyvän auringonlaskun kuparinpuna.

Pieniä iloja.

1

MASHA

MONTA VUOTTA SITTEEN...

TÄNÄÄN VEDEN LÄMPÖTILA ON 6,3 astetta; hiukan enemmän kuin ruumishuoneella, mutta enhän minä olekaan vielä ihan kuollut.

Sumu riippuu sinisen vesilaatan yllä kuin savukoneen savu diskon valaistulla lattialla, mutta syvällä kirkkaana kimmeltävän pinnan alla minä tanssin viimeistä hidasta. *Dance macabrea*. Pureva kylmyys tuntuu helpottavalta kuin tykyttävän kipukohdan päälle painettu kylmäpakkaus, ja se tuudittelee minua uneen. Keho taistelee vaistomaisesti säilyäkseen hengissä, ja minä tunnen kuinka keuhkojani polttaa; ne huutavat happea.

Mielessäni on kuitenkin tyyntä kuin David Bowien Major Tomilla.

Sanotaan että juuri ennen kuolemaa koko elämä kiittää filminauhana silmien editse, mutta minä näen vain yhden palasen. Sen hetken kun heräsin ja hän oli poissa. Nämä ovat viimeiset hetket, kun ruumiini ja sieluni muodostavat vielä yhdessä hauraan alkemian, jota hengissä olemiseksi

sanotaan. Henkeni on kuitenkin lopen uupunut ja murhe on liian suuri sen kannettavaksi, joten sieluni jättää nyt jäähyväisiä tomumajalleen.

On niin helpottavaa vain päästää irti.

2

ALICE

MONTA VUOTTA SITTEN...

KINUSKIN JA ANANAKSEN täyteläisen makea tuoksu täytti keittiön, kun Alice avasi uunin ja nosti kuuman vuoan varovasti pöydälle. Keikauskakku. Se oli Mattien herkkua. Alice katsoi kelloa seinällä. Kohta Mattie olisi kotona ja hänellä olisi sudennälkä niin kuin aina uimatreenien jälkeen. Tänäpäin Mattiella oli ollut uimakoe, joka oli osa hänen suorittamaansa hengenpelastustutkintoa. Siihen kuului kaikenlaisia vedessä suoritettavia tehtäviä. Alice oli varma, että Mattie pääsisi kokeista helposti läpi. Taaperoiästä asti hän oli ollut vedessä kuin kotonaan ja oli oppinut uimaan jo ennen esi-koulun alkua.

Alice kaatoi tiskialtaaseen perunoita kuorittavaksi liha-perunasoselaatikkoa varten – sekin oli Mattien herkkua. Tänäpäin hän halusi hemmotella Mattieta, ei vain uimakokeen takia vaan ihan vain siksi, että rakasti poikaansa yli kaiken ja pelkäsi aina, ettei sanonut sitä tarpeeksi usein. Hänen päivänsä kohokohta oli odottaa, kun Mattie palasi koulusta. Kun perunat oli kuorittu, hän pani ne kiehumaan ja keikautti

kakun vuoasta lautaselle. Hän katsoi taas kelloa. Mattie olisi kotona millä hetkellä tahansa. Alice pyyhki keittiön ikkunaan tiivistyneen vesihöyryn kädenselällään, jotta voisi katella, kun Mattie käveli katua kotia kohti, ja pian homssuinen hahmo ilmestyikin näkyviin: koulupuvun takki leuhotti auki vaikka päivä oli kylmä, solmio roikkui puolitangossa ja toisen kengän nauhat olivat auki. Toisella olalla oli koululaukku ja toisella urheilukassi ja kasvoilla leveä hymy. Poika kolisteli takaovesta sisään, tömäytti laukun keittiön tuolille ja kassin lattialle ja suuntasi suorinta tietä kakkua kohti.

”Eipäs hoppuilla, nuori mies!” Alice sanoi hymyillen pojan innokkaalle ilmeelle. ”Miten meni?”

”Pääsin läpi!” sanoi poika nostaen nyrkkinsä voitokkaasti ilmaan, katse yhä liimaantuneena kakkuun.

”Minä olin varma, että pääsisit”, Alice sanoi pörröttäen pojan vielä kosteaa tukkaa. ”Käypäs vaihtamassa vaatteet ja viemässä märät uimavehkeet kuivumaan. Sitten saat kakkua.”

”Äiti!” valitti Mattie mutta nappasi urheilukassin lattialta ja hölkkäsi yläkertaan. Tuskin Alice oli ehtinyt leikata kakusta palaa, kun hän oli jo kuoriutunut koulupuvustaan ja palannut kotivaatteissa keittiöön.

3

MASHA

NYKYHETKI

TÄNÄÄN VEDEN LÄMPÖTILA ON 10,4 astetta, ja kylmä tuuli hipoo altaan pintaa. Vuonna 1931 avattu Charlestonin maa-uimala oli kauneuden ja hauskuuden tyyssija. 1980-luvun puoliväliin mennessä veden loiske ja lasten nauru kaikuivat kuitenkin enää aavemaisina muistoina menneestä. Kahdenkymmenen vuoden ajan tyhjän altaan laattojen annettiin halkeilla ja murentua, ja rikkaruohot rehottivat niiden välisistä. Home pehmensi pukuhuoneen seinät, ja altaan ympärillä liehuneet lippukoristeet läpsyivät maassa kuin hitaasti kuolevat kalat. Uimalan avaaminen uudelleen oli pieni ihme. Paikan herätti eloon pieni mutta määrätietoinen ryhmä naapuruston ihmisiä, tavallisia mutta tavattoman hienoja kansalaisia, joista jotkut olivat itse lapsina oppineet täällä uimaan. Minä yhtenä monista olen siitä valtavan kiitollinen. Se uima-allas, jossa itse opin uimaan koiraa – ylläni pepun kohdalta roikkuva nailonuimapuku ja käsissä nuhjuinen styroksikelluke – sijaitsi kolkossa betonihallissa, missä ilma oli kloorin löyhkästä paksua ja syylävaara vaani jokaisella

kaakeloidulla pinnalla. Charlestonin uimala on aamulla auringon noustessa taivaallinen paikka. Se on kuitenkin myös minun katumusharjoitusteni paikka.

Tulen tänne joka viikko hukuttautumaan. Melkein.

Olen hukuttamisen asiantuntija, ja olen tutkinut aihetta huolella. Minulla on perinpohjaiset tiedot Francesco Pian tutkimuksista. Francesco alias Frank on tyylikkäästi harmaantunut herrasmies, jolla on kaksi maisterintutkintoa ja leveä hymy. Hän toimi yli kaksikymmentä vuotta hengenvestijänä ja on nykyään kansainvälisesti tunnettu asiantuntija ja erikoisalallaan suoranaisten legenda. Erikoisala on hukuttaminen. Minä osaan hänen määritelmänsä ”vaistomaisesti hukuttamisreaktiosta” sana sanalta ulkoa. Se on tallennettuna YouTube-suosikkeihini.

Tänään maa kimaltelee kuurasta ja vesi on armottoman kylmää, mutta kuten aina se toivottaa minut seireenin syleilyllään tervetulleeksi ja houkuttelee minua yhä syvemmälle. Aluksi en tehnyt muuta kuin panin kylpyammeessa pääni veden alle. Se ei kuitenkaan riittänyt. Kylpyhuoneeni on niin kodikas, ettei siellä voinut kunnolla leikkiä hippaa kuoleman kanssa. Maauimalassa minä uin veden alla syvän pään portaiden juureen ja pidän kiinni kaiteesta, kunnes keuhkoni pettävät ja minä hukun. Melkein. Japanilaiset helmen-sukeltajat pystyvät pidättämään hengitystään jopa seitsemän minuuttia etsiessään meren pohjasta aarteita, mutta harjoittelematta ihminen pystyy olemaan sukelluksissa vain kolme- tai neljäkymmentä sekuntia. Minun henkilökohtainen ennätykseni on tällä hetkellä hiukan alle kaksi minuuttia. Se on itseaiheutettua vesikidutusta.

Uinnin jälkeen (kyllä minä nimittäin myös uin vähän, muuten juttu näyttäisi oudolta) palaan kotiin kivaan Edwardin aikaiseen talooni, jossa on korkeat huoneet ja taivasta hipovat lämmityslaskut – talo oli avokätinen perintö äidinäidiltäni hänen ainoalle lapsenlapselleen. Minut ottaa vastaan höpsön innostuneena irlanninsusikoirani Haizum. Se on takkuinen otus, jolla on pitkät koivet, enkelin katse ja örkin pahanhajuinen hengitys. Se on myös minun ainoa syyni elää. Kirjaimellisesti. Se himoitsee kaikkea ällöttävää ja koiralle sopimatonta, ja tähän mennessä se on pistänyt poskeensa kompostiastian sisällön, linnunkakkaa, kokonaisia valkosipulinkynsiä, saippuapalan, kuolleen sammakon ja kumihanskat. Minulla on melkoiset eläinlääkärlaskut.

Kun olen syönyt lounaaksi etikkasipseillä täytetyt voi-leivät, joista Haizumkin saa osansa, asetun työpöytäni ääreen teeskentelemään, että teen töitä. Olen onnekas, koska niinä päivinä, kun en tapaa asiakkaita, voin tehdä töitä kotona, ja koska voin tavata asiakkaita työpaikalla, minun ei tarvitse ottaa heitä vastaan kotona. Se vasta olisi hirveää! Haizum lysähtää nyreänä petiinsä, kun kävelylenkkiä ei ole heti tiedossa. Käyn läpi sähköposteja, katson lempparisanakirjasivustoltani päivän sanan (”hampsia” – *kulkea toubukkaasti, pitkin askelin*) ja sitten ajaudun väistämättä YouTubeen. Miten ihmeessä ihmiset onnistuivat tärväämään aikaa ennen internetiä? Sinnittelen tunnin, mutta sitten luovutan. Yleensä käynti Charlestonissa rauhoittaa sisäiset pahat henkeni jokikin aikaa. Ei kuitenkaan tänään.

Kun Haizum kuulee, että sen hihna poimitaan eteisen naulasta, siihen tulee vauhtia: pyörremyrsky koipia ja karvaa

sutii vaarallisesti pitkin keittiön laattalattiaa. Hautausmaalle on lyhyt matka puiston halki, ja on huumaavaa hengittää kylmää kirpeää ilmaa, jossa yhä viipyilee syksyn mullansekainen aromi. Jos maaumalassa käyminen on minulle katumusharjoitus, tämä on minulle turvapaikka, ja tänään täällä on kaunista kuin sadussa. Paikka on hieno esimerkki Viktorian aikaisesta hautausmaapuistosta. Viktorian ajalla kuolema hoidettiin niin kauniisti. Pilviin kurkottavat puut seisovat vahdissa komeiden hautakivirivien ja viehkeiden veistosten välissä. Enkeleistä pidän kaikkein eniten, ja niitä on täällä koko joukko. Lasten haudoilla ne ovat usein pieniä ja suppusiipisiä ja kädet on ristitty löyhästi rukoukseen. Osa seisoo hiljaisina vartiossa katse painettuna alas kohti jalkojen alla lepäviä vainajia; osa on ojentanut kätensä kohti taivasta ja levittänyt siipensä valmiina lentoon.

Yksi on kuitenkin aivan erityinen. Marmorihahmon jokainen siloiseksi kiillotettu kaarros ja kurvi on lumoavan elegantti, ja kasvoilla on ihmeellisen tyyni ilme. Tämä enkelten Cate Blanchett on polvistunut vartioimaan erästä hautaa hautausmaan vanhimmassa osassa lähellä kappelia. Jos se kuitenkin joskus päättäisi avata siipensä, se lentäisi takuulla suoraan ylös taivaaseen mitä sulavimmin siiveniskuun.

Minä toivon, että taivas on olemassa. Jos eniten rakastamasi ihminen on nimittäin jo kuollut, se on ainoa paikka, jossa hänet voi taas kohdata. Jos taivas on pelkkää toiveajattelua tai urbaani myytti, toivo jälleennäkemisestä on mennyt iäksi.

”Mutta jos taivas on olemassa, onko minulla mitään toiveita päästä sinne?”

Tiedän, ettei enkeliltä heru vastausta, mutta saan aina hiukan lohtua sen kauniista kasvoista. En oikeastaan ole minkään tietyn uskontokunnan kannattaja. En mene kovin innokkaasti mukaan ryhmäaktiiviteetteihin; pikemminkin olen sooloilija. Pelkkä ajatus siitä, että täysin tuntemattomat ihmiset halailisivat minua ja väittäisivät rakastavansa minua ja väittäisivät Jumalankin rakastavan, saa minut nostamaan kytkintä. Mistä he sen tietävät? Ehkä Hän ei rakastakaan. Minulle riittäisi oikein hyvin, jos Hän painaisi villaisella sen, että minä välillä kirotta päräytän, kärsin kroonisesta intoleranssista huonoja autokuskeja ja muita nynneröitä kohtaan ja että pinnasin kolmetoistavuotiaana rippikoulutunneilta. Toisessa vaakakupissa on kuitenkin se, että olen kiltti eläimille ja että yritän – vaikka en aina onnistu – kohdella kanssaihmiisiä joltisenkin säällisesti. Kai se nyt on tärkeämpää kuin jonkun toisen keksimien mielivaltaisten uskonnollisten sääntöjen seuraaminen?

”Mitä mieltä olet?”

Enkeli ei näytä minusta miltään pilkunviilaajalta. Tulkitseen hiljaisuuden myöntäväksi vastaukseksi. Vaikka minä en olekaan mikään innokas seurakuntalainen, monet muut haluaisivat olla, mutta heitä ei toivoteta tervetulleiksi. Minä pysyttelen mieluummin sellaisena freelance-uskovaisena. Pidän enkeleistä, joten suhtaudun uskuntoon sitä myönteisemmin, mitä enemmän siihen kuuluu enkeleitä. Jos turhaa halailua rajoitetaan, vielä parempi.

Maata peittävät kosteat lehdet ovat nyt alkaneet maatua, ja syksyn kirkkaat jalokivisävyt ovat sammumassa talven harmaaseen ja liejunruskeaan. Haizum tekee kuonollaan

uraa lehtiin ja seuraa ahneesti siilien, kettujen ja ties minkä muiden jättämiä hajujälkiä. Minä en haista muuta kuin vasta käännetyn maan ja lahoamisen tuoksun. Yksinäinen varis seisoo vahdissa ankkurin koristaman ristin päällä ja seuraa etenemistämme epäluuloisena. Se raakkuu protestiksi, kun tulemme liian lähelle, levittää siipensä ja kaartaa yhteen tummista, komearunkoisista männyistä. Oravapari rapistelee paksua kaarnaa kuin kaksi ylikierroksilla käyvää lasta, ja Haizum tuijottaa puuta turhautuneena, koska ei pääse elukoihin käsiksi. Iltapäivän kultainen valo hiipuu vähitellen, ja jollakin pihalla poltettavasta lehtinuotiosta kantautuu savun hajua. Pian kaikki enkelini peittyvät varjoihin.

Minun omalla haudallani ei tule olemaan enkeliä. Minun hautajaisiini vaivautuvat tulemaan vain hautausurakoitsija ja pappi. Ei kukkia, ei virsiä, ei nyhykymusiikkia. Ei nyhykimistä ylipäättäen. Sillä surijoita ei ole. Hoitokodissa nimeltä Onnelliset loput – siksi minä olen sen kastanut – tullaan olemaan oikein iloisia, kun minusta päästään eroon: olen laahustanut siellä vanhuuteni päivät epäasiallisissa koltuissa ja korkokengissä. Hampaissani on tuhiriintunutta huulipunaa ja haisen pissalta ja halvalta ruusuntuoksuiselta talkilta. Pappi, joka on takuulla pieni, laiha, heikkoleukainen lespeaja, joka käyttää kaapunsa alla vaaleanruskeita kalsareita (tai näinä orastavina ekumeenisen tasa-arvon aikoina tuhat kertaa pestyjä mummoalkkareita ja hammaslääkärin tuoliakin vastenmielisempiä beigejä tissiliivejä) lähettää luultavasti arkkuni polttouuniin saatesanoilla: ”Antaa palaa!”

Rukous minulle ehkä luetaan, jos olen onnekas.

Tietenkin minä toivoisin toisenlaisia hautajaisia. Valitsisin lasiseinäiset ruumisvaunut, joita vetäisi kaksi upeaa mustaa hevosta, ja kun arkkuni kannettaisiin loisteliaaseen goottilaiseen kirkkoon, taustalla soisi Bellinin *Norman* ”Casta Diva”. Minua houkuttaisi ottaa seremoniaan mukaan myös Jean Paul Gaultierin merimiespukuun pukeutunut mallipoika. Pappi olisi pitkä, tumma ja karismaattinen; niin pyhä että kelpaisi Jumalalle, ja niin jumalainen, että kelpaisi minulle. Seurakunta olisi pukeutunut tyylikkäästi, ja heidän surunsa olisi silmännähtävää mutta arvokasta. Arkkuni liipuisi purppuranpunaisten samettiverhojen välistä ”La Vie en Rosen” soidessa, ja tietenkin rakas poikakultani olisi siellä saattamassa minut matkaan.

Voihan sitä aina unelmoida.

Kun me lähdemme hautausmaalta, päivänvalo on hvennut hämyiseksi varjomaailmaksi ja puisto muistuttaa Arthur Rackhamin kuvitusta, jossa kyhmyräiset mustat puut kurkottelevat pitkiä raajojaan sinelmänväriselle taivaalle. Soittolavan ääriviivat erottuvat terävinä vasten myöhäissyksyn oranssia ja verenpunaista auringonlaskua, jota hunnuttaa muutama pilvenriekale. Me oikaisemme kuraisen nurmikon poikki, joka on jo jäykkä kuurasta. Haizum hampsi sinne tänne näkymättömien pikkueläinten ja ällöttävien lemahdusten perässä ja minä astelen määrätietoisesti, etten näyttäisi helpolta saaliilta kenellekään, jonka tekisi mieli ryöstää ohikulkijalta kännykkä. Kun lähestymme polkua, kauempana näkyy variksia ruokkivan vanhan rouvan pieni ja homssuinen hahmo. Hän tuo joka iltapäivä pussillisen leipää mustasulkaisille raakkujille, jotka notkuvat puiden

latvuksissa hautausmaan puoleisella reunalla puistoa. Ruo-
hikolla leivänmuruja odottavat äkäisinä tungeksivat linnut
näyttävät ihan kadunkulmissa hengailevilta yrmeiltä tei-
neiltä. Naisella on yllään monta kokoa liian iso paikattu
tweedtakki, punainen tupsupipo ja punaiset tanssikengät
ruskeiden sukkiensa päällä. Mummollani oli tapana sanoa:
”Punainen hattu, ei pöksyjä!” Minä kutsun mielessäni nais-
ta ”Punakenkä-Sallyksi”, mutta minulla ei ole aavistusta-
kaan hänen oikeasta nimestään eikä siitä, onko hänellä alus-
vaatetusta vaiko ei.

”Iltaa”, minä huikkaan hänelle, kun pääsemme polulle.
”Kylmä yö tulossa.”

”Painu helvetin kuuseen!” hän vastaa hymyillen. ”Musta-
rastaan perkeleet hotkivat kaiken leivän.”

Sanavalinnat antavat vanhan naisen persoonasta tyystin
väärän käsityksen. Hän käyttäytyy pettämättömän ystä-
vällisesti ja ääntää ärräpäät mitä kauniimmin. Sanojen
kirjaimellinen merkitys tuntuu kuitenkin olevan täysin
sattumanvarainen. ”Painu helvetin kuuseen!” tarkoittaa
hänen kielellään ”hyvää iltaa”. On kuin hänen päässään
oleva sanakirja olisi pantu sekaisin, ja kaikki sanat ja niiden
merkitykset olisivat vaihtaneet paikkaa. Hänellä on kirkkai-
ta hetkiä, jolloin sanavalinnat ovat sovinnaisempia, mutta
tämä ei ole sellainen. Ehkä hänen aivoissaan on tapahtunut
jonkinlainen kielenoppimisprosessin vastakohta – kun
pikkulapsi opettelee uusia sanoja, hän yhdistää ne merki-
tyksiinsä kuin pelaisi muistipeliä: kaikki kortit ladotaan
alassuun pöydälle ja niistä valitaan vuorotellen kaksi, kunnes
löytyy pari. Itse kuljetin pienenä aina kiinnostavia sanoja

mukanani, kunnes pystyin yhdistämään ne oikeaan merkitykseen. Sanan ”vittu” minä pidin omana tietonani, kunnes noin yhdeksän vanhana livautin sen mukaan äitini kanssa käymääni keskusteluun. Hän ei valistanut minua sen merkityksestä, mutta läimäisy säärille välitti kyllä ylimalkaisen idean. Ehkä Sallyn sanat ovat yksinkertaisesti alkaneet ajautua erilleen niiden merkityksistä.

Sally heittää loput leivästä ruohikkoon, ja Haizum ehtii hotkaista pari palaa ennen kuin kiskon sen talutushihnasta pois. Minun ”nähdään taas” -huikkaukseni häviää varisten siipien läpseeseen, kun ne nahistelevat viimeisistä muruista. Me kuljemme tavanomaista reittiä nurmikeilailukentän ympäri, hautausmaan aidan viertä ja sitten takaisin soitto-lavan ohi lehtikujalle. Mustarastaan varoitushuuto kaikuu hämärässä, kun se pelästyy utterasti pensaita ja varvikkoa tutkivaa Haizumia. Haistan taas savun, kun ihmiset palaavat töistä kotiin, valot syttyvät ja takkoja sytytellään isoissa Viktorian aikaisissa taloissa puistoa vastapäätä.

Heti kun Haizum pääsee ovesta sisään, se syöksyy vesikupilleen, hörppii äänekkäästi ja jättää keittiön lattialle kuola- ja vesivanan, mihin minä tietenkin heti sukkasillani kävelen. Aina iltakävelyltä palatessamme ajattelen, että nytpä juon kupin teetä.

Tavalliseen tapaan minä kaadan kuitenkin tänäkin iltana itselleni lasin viiniä.

TOIVONTÄYTEINEN HYVÄN MIELEN LUKUELÄMYS PARHAASEEN BRITTITYYLIIN

Mashalla on surua, johon hän hakee lohtua kuljeksimalla koiransa kanssa vanhalla hautausmaalla. Hän muistaa ulkoa sen kiviin hakatut nimet ja enkelipatsaat. Hän tunnistaa siellä kävijät, kuten pienen homssuisen naisen, joka iltpäivisin ruokkii variksia – ja laulaa. Laulaa niin, että vihdoinkin jokin Mashassa herää eloon.

Alice on yksinhuoltaja. Ei isovanhempia, setiä, tätejä, kummeja, ei mitään tukiverkostoa. Mattiepojan murrosikä alkaa oireilla, mutta se on vain pieni poutapilvi verrattuna synkkään varjoon, joka on lankeamassa tämän pienen perheen ylle.

Ruth Hoganin eksentristen ja rakastettavien henkilöhahmojen tarina avautuu houkuttelevasti yksityiskohta kerrallaan. *Lauluja variksille* on viisas ja ihastuttavan kuivalla huumorilla kirpeytetty kertomus surusta ja siitä selviämisestä, mutta sen heleimpinä nuotteina soivat kuitenkin ystävyys ja rakkaus.

ISBN 978-952-279-923-4

84.2

www.bazarkustannus.fi

9

789522

799234

